

Вътрешни правила за управление на риска на договорен фонд “ОББ ПЛАТИНУМ БЪЛГАРИЯ“

С настоящите правила („Правилата“) се урежда организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска, правилата и процедурите за установяване, оценяване, управление и наблюдение на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен договорен фонд “ОББ ПЛАТИНУМ БЪЛГАРИЯ“ („Фондът“), който се управлява от управляващо дружество Кей Би Си Асет Мениджмънт Н.В. (*KBC Asset Management N.V.*), дружество, учредено съгласно законодателството на Кралство Белгия, със седалище и регистриран адрес в гр. Брюксел, 1080, ул. Хавенлаан 2, регистрирано в Регистъра на юридическите лица в Брюксел с идентификационен номер 0469.444.267 („УД“ или „Управляващото дружество“), чрез Кей Би Си Асет Мениджмънт Н.В. – КЛОН, клон на чуждестранен търговец, създаден съгласно законите на България, със седалище и адрес на управление в гр. София 1463, район „Триадица“, бул. „Витоша“ № 89Б, Милениум център, ет. 6, регистриран в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел с ЕИК 205422541 („Клона“).
(Изм. от 11.04.2022г.) Правилата следва да се прилагат от служителите в Клона, ангажирани с управлението на риска, свързан с Фонда, като в тази част допълват общите правила и процедури за управление на риска на Управляващото дружество.

I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите Правила регламентират модела за идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейла на Фонда, управляван от **Клона**.

Чл. 2. Правилата за управление на риска са част от инвестиционната политика на Фонда.

Чл. 3. (1) **Клонът** идентифицира и измерва всички рискови фактори, свързани с отделните инструменти в портфейла на Фонда, след което измерва общата експозиция на портфейла към тези фактори и взема решения за лимити, толерантност и управление на рисковете на портфейлно ниво.

(2) В рамките на процеса на идентифициране и измерване на риска във Фонда, **Клонът** взема предвид обстоятелството, че Фондът е запазваща колективна инвестиционна схема по смисъла на чл. 67 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране („ЗДКИСДПКИ“) и инвестира, без да спазва разпоредбите на чл.4, ал.1, т.1, чл. 38, 45, 48 и чл. 49, ал. 2, т. 3 от ЗДКИСДПКИ, най-малко 85% от активите си в акции на подфонд Хорайзън Платинум Портфолио (*Horizon Platinum Portfolio*) ("**Главният подфонд**") на Хорайзън Н.В. (*Horizon N.V.*), инвестиционно дружество от отворен тип, надлежно учредено и съществуващо съгласно законите на Кралство Белгия, със седалище и адрес на управление: Хавенлаан 2, В-1080, гр. Брюксел, Кралство Белгия и управлявано от Кей Би Си АМ („**Главният фонд чадър**“).

II. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Чл. 4. (1) (Изм. от 11.04.2022г.) Дейността по управление на риска във Фонда се извършва от специални звена в структурата на **Клона** под ръководството и наблюдението на УД. Организационната структура, свързана с управлението на риска, е както следва:

1. Съвет на директорите на УД;
2. Висше ръководство на **Клона** (управител, зам. управител);
3. Направление „Контролни функции“, служител „Риск“ (Risk officer) на **Клона**;
4. Служители, работещи по договор с **Клона** на УД, а именно:
 - 4.1. Направление „Портфолио мениджмънт“, служител „Портфолио мениджър“;
 - 4.2. Направление „Контролни функции“, служител „Нормативно съответствие“ (Compliance officer) на **Клона**;

4.3. Направление „Финанси“;

4.4. Направление „Контролни функции“, служител „Правен съветник“ (Legal Counsel);

4.5. Направление „Операции“.

(2) Когато организационната структура, определената в ал. 1, е друга или се промени, следва да се гарантира спазването на основния принцип за разделянето на отговорностите между служителите с цел предотвратяване конфликти на интереси.

(3) (Нова от 11.04.2022г.) **Клонът**, като част от „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия, спазва общата рамка за управление на риска и осъществяване на вътрешен контрол за спазване на политиките и правилата за управление на риска, които се прилагат в „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия. На практика това означава:

1. Осъществяване на надзор от Главния риск мениджър на „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия чрез Изпълнителния комитет на „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия посредством получаване на доклади от служител „Риск“;

2. Надзор от съответните отдели за управление на риск на „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия: Риск на дружеството и Продуктов риск.

(4) (Нова от 11.04.2022г.) **Клонът**, като част от „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия, докладва на отдел „Нови и активни продуктови процеси“ на „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия, който е отговорен за одобрението на нови продукти и редовно извършва преглед на съществуващите, с оглед възникнали проблеми относно рискове и операционни загуби.

(5) (Нова от 11.04.2022г.) **Клонът**, като част от „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия, е част от интегрираната система на ОББ Банк, свързана с общ План за непрекъсваемост на дейността.

Чл. 5. (Изм. от 11.04.2022г.) Съветът на директорите на УД, включително действайки чрез негови отговорни комитети и служител „Риск“ на **Клона**, има следните отговорности по управление на риска:

1. (Изм. от 11.04.2022г.) Приема, съответно променя и допълва настоящите Правила и следи за необходимостта от тяхната актуализация в съответствие с политиките за управление на риска и вътрешния контрол на риска, прилагани от „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия.

2. Определя рисковия профил на Фонда, съответно неговата рискова политика. Рисковата политика може да бъде:

а/ силно дефанзивна;

б/ дефанзивна;

в/ динамична;

г /силно динамична.

3. Контролира рисковите фактори за Фонда чрез обсъждане на доклади, внесени от Висшето ръководство и взема решения в границите на своите правомощия.

4. Извършва периодичен, ежегоден преглед на политиките и стратегиите за управление на рисковете.

5. Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска.

6. Следи за спазването на настоящите Правила и участва активно в процеса по управлението на риска.

Чл. 6. (Изм. от 11.04.2022г.) Висшето ръководство на **Клона** има следните отговорности по управлението на риска:

1. Организира работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите, включително действайки чрез негови отговорни комитети, и служител „Риск“ на **Клона**, политика по управление на риска.

2. Контролира спазването на рисковата политика, определена от Съвета на директорите, включително действайки чрез негови отговорни комитети, и служител „Риск“ на **Клона**.

3. Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск.

4. Следи за съответствие на използваните от съответните служители процедури по измерване, наблюдение и оценка на риска с приетите вътрешно-дружествени документи от Съвета на директорите на УД, включително действайки чрез негови отговорни комитети и служител „Риск“ на **Клона**.

5. Взема решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.

6. Осигурява на служител „Риск“ на **Клона** съответните правомощия и достъп до цялата информация, необходими за изпълнение на функциите му по чл. 7 по-долу.

Чл. 7. (1) (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Риск“ на **Клона** действа независимо от другите отдели и звена в Управляващото дружество и **Клона**, отчита се пряко пред Висшето ръководство на **Клона** и има следните функции:

1. разработва и прилага системата за управление на риска на Фонда;

2. изпълнява правилата и процедурите по управление на риска;

3. гарантира съответствието с одобрената вътрешна система за ограничаване на риска на Фонда, включително с нормативно определените лимити за стойността на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна.

4. консултира Висшето ръководство на **Клона** (включително негови отговорни комитети) относно определянето на рисковия профил на Фонда;

5. докладва редовно пред висшето ръководство на **Клона**, когато е приложимо, относно:

а) съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда и одобрените му рискови профили;

б) съответствието на Фонда с вътрешната му система за ограничаване на риска;

в) адекватността и ефективността на процеса за управление на риска и по-специално показващ дали са предприети подходящи коригиращи мерки в случаите, когато са констатирани недостатъци;

6. докладва редовно пред Висшето ръководство на **Клона** представяйки текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда и за текущите или предвиждани нарушения на ограниченията, като по този начин се осигурява предприемането на навременни и подходящи действия;

7. извършва преглед и подпомага организацията и процедурите за оценка на деривативите.

- Управление на финансовия риск се осъществява по-специално като:

1. Прилага политики за управление на риска и процесите (както са дефинирани от Управляващото дружество) с цел идентифициране, измерване, управление и мониторинг по подходящ начин на всички рискове, свързани с инвестиционната стратегия на Фонда, на които е или може да бъде изложен.

2. Гарантира, че рисковият профил, който се разкрива на инвеститорите, съответства на ограниченията на риска, определени в съответствие с нормативните актове и предоставя съответните доклади за тях.

3. Гарантира, че актуализираната информация се предава редовно на Висшето ръководство на **Клона** относно адекватността и ефективността на процесите по управление на риска, по-специално като посочва дали са предприети или ще бъдат предприети адекватни коригиращи мерки за отстраняване на действителни или предвидими недостатъци.

4. (Изм. от 11.04.2022г.) Редовно докладва на Комитета по финансов риск на „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия за текущите нива на риска на Фонда и за действителното или предстоящото нарушение на лимитите на риска, за да се предприемат бързи и адекватни мерки за отстраняване;

5. (Изм. от 11.04.2022г.) Извършва редовни и внезапни проверки на рисковете на Фонда, изготвя отчети за тях, предоставя данни на Комитета по финансов риск на „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия за изчисляване на резултатите на основните портфейли.

- Управление на оперативния риск по-специално включва:

1. (Изм. от 11.04.2022г.) Прогнозиране, идентифициране, събиране на информация и докладване в база данни на KBC AM NV на оперативни загуби на отдела Риск на дружеството на „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия ;

2. Мониторинг на ключовите показатели за риск и изготвяне на съответните редовни доклади за тях;

3. Прилагане на съответните групови рискови политики;

4. Управление на рисковете, произтичащи от ежедневната работа на **Клона**: осигуряване на актуализация и управление на DRP (План за възстановяване при бедствия) и BCP (План за непрекъсваемост на дейността);

5. Анализи, контрол, координация на възстановяването, инициране на мерки по отношение на настъпилите загуби;

6. (Изм. от 11.04.2022г.) Изготвяне на доклади до Висшето ръководство на **Клона** и до отдела Риск на дружеството на „Кей Би Си Асет Мениджмънт НВ“ – Белгия и регулатора по отношение на оперативните рискове;

7. Намаляване на оперативните рискове,

8. Управление и поддържане на актуализирани доклади и документи за операционен риск.

(2) (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Риск“ на **Клона** трябва да притежават подходяща квалификация за изпълнение на възложените му дейности.

Чл. 8. (1) (Изм. от 11.04.2022г.) Направление „Контролни функции“, служител „Нормативно съответствие“ (Compliance officer) на **Клона** функционира отделно и независимо от другите звена и дейности в **Клона** и УД. Служителят има функциите на „звено за нормативно съответствие“ по смисъла на ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44**.

(2) (Изм. от 11.04.2022г.) Функциите на служител „Нормативно съответствие“ във връзка с процеса по управление на риска са посочени в чл. 29 от настоящите Правила.

Чл. 9. (Изм. от 11.04.2022г.) Направление „Финанси“ на **Клона** отговаря за правилното прилагане на счетоводните процедури във връзка с процеса по управление на риска, подробно описани в глава VII на настоящите Правила.

III. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА И ИНВЕСТИЦИИТЕ

Чл. 10. (1) Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите, включително на рисковете произтичащи от макроикономическата среда.

(2) Процедурите за управление на риска включват:

а) идентификация на риска;

б) оценка на риска;

в) избор на стратегия по отношение на риска;

г) избор на начини за намаление степента на риска;

д) контрол нивото на риска.

(3) (Изм. от 11.04.2022г.) Оценяването, анализа и мониторинга на рисковите фактори се извършва ежедневно от служител „Риск“ на Клона.

Чл. 11. Рисковите фактори, които оказват влияние върху инвестициите, в рамките на процеса по управление на риска, са:

а) пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

** Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове (загл. изм. - ДВ, бр. 63 от 2016 г., доп. - ДВ, бр. 55 от 2022 г.)

аа) лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти.

бб) валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро.

вв) ценови риск, свързан с инвестиции във финансови инструменти - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

б) кредитен риск (риск на насрещната страна) – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Компонентите на кредитния риск са :

аа) контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки;

бб) сетълмент риск – рискът, възникващ от възможността Фондът да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като той е изпълнил задълженията по дадени сделки към този контрагент;

вв) инвестиционен кредитен риск – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент , поради кредитно събитие при емитента на този инструмент;

в) операционен риск – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

г) ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

д) риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

е) (*Нова Об.01.2023 г.*) риск за устойчивостта – означава събитие или условие от екологично, социално или управленско естество, което, ако настъпи, може да причини действително или потенциално съществено отрицателно въздействие върху стойността на инвестицията.

IV. ИЗМЕРВАНЕ НА РИСКОВЕТЕ

1. ПАЗАРЕН РИСК

Чл. 12. Клонът прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на пазарния риск, свързан с осъществяването на дейността на Фонда.

Чл. 13. (1) Клонът измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. Клонът използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

(2) Дългосрочната стратегия за управление на лихвения риск включва определяне на целеви стойности на чувствителността на портфейла към изменението на нивото на лихвените проценти, съгласно инвестиционната цел и политика на Фонда.

(3) Краткосрочната стратегия включва ежедневно определяне на чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти.

(4) С оглед на обстоятелството, че Фондът инвестира не по-малко от 85% от неговите активи в акции на Главния подфонд, инвестиционната политика на Фонда не

предполага създаването на преки експозиции към лихвен риск. Доколкото Главния подфонд е изложен пряко на лихвен риск, този риск ще бъде измерван и управляван от Главния подфонд. Съгласно съществуващото споразумение в съответствие с чл. 71, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ между Фонда, като захранваща колективна инвестиционна схема, и Главния подфонд, като главна колективна инвестиционна схема, Клонът, действайки за Фонда, разполага с достъп до информация за правилата и процеса на управление на риска, на който е изложен Главния подфонд.

Чл. 14. (1) Клонът измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро, прилагайки краткосрочна и дългосрочна стратегия.

(2) Краткосрочната стратегия включва следните процедури:

1. Идентифициране на активите, изложени на валутен риск.
2. Ежедневно измерване на валутния риск чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото.
3. При необходимост и възможност хеджиране на валутния риск чрез използване на валутни фючърси, форуърди, опции или други подходящи инструменти, предвидени в инвестиционната политика на Фонда.

(3) Дългосрочната стратегия за управление на валутния риск включва определяне на целеви тегла на различните валути в портфейла на Фонда с цел намаляване въздействието на дадена валута.

(4) С оглед на обстоятелството, че Фондът инвестира не по-малко от 85% от неговите активи в акции на Главния подфонд, деноминирани в лева, инвестиционната политика на Фонда не предполага създаването на преки експозиции към валутен риск. Доколкото Главния подфонд е изложен пряко на валутен риск, този риск ще бъде измерван и управляван от него. Съгласно съществуващото споразумение в съответствие с чл. 71, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ между Фонда, като захранваща колективна инвестиционна схема, и Главния подфонд, като главна колективна инвестиционна схема, Клонът, действайки за Фонда, разполага с достъп до информация за правилата и процеса на управление на риска, на който е изложен Главния подфонд.

Чл. 15. (1) Клонът измерва ценовия риск, свързан с времевата разлика между процесите на записване и обратно изкупуване на дялове от Фонда от страна на инвеститори и записване и обратно изкупуване на акции на Главния подфонд от страна на Фонда, прилагайки краткосрочна и дългосрочна стратегия.

(2) Краткосрочната стратегия включва следните процедури:

1. Идентифициране на активите, изложени на ценови риск.
2. Ежедневно измерване на ценовия риск чрез анализиране на постъпващите във Фонда поръчки за записване и обратно изкупуване на дялове.
3. При необходимост и възможност хеджиране на ценовия риск чрез използване на фючърси или други подходящи инструменти, предвидени в инвестиционните политики на Фонда.

(3) Общият риск на портфейла на Фонда се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете, измерена чрез стандартно отклонение.

(4) Дългосрочната стратегия за управление на ценовия риск включва:

1. Оценка на приложимостта и ефективността на използваните методи за измерване на ценовия риск;
2. Изготвяне на предложения до Висшето ръководство на Клона, а при необходимост и до Съвета на директорите на Управляващото дружество, при установяване на необходимост от промяна на използваните методи за измерване на ценовия риск.

Чл. 16. (1) (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Риск“ на Клона следи ежедневно ограниченията на инвестициите по групи финансови инструменти, описани в Правилата на Фонда, като по този начин осигурява спазването на определената рискова политика на Фонда по чл.5, т 2. Всяко преминаване на ограниченията по предходното изречение се документира от служител „Риск“ на Клона и се докладва на Висшето ръководство на Клона и на отдел „Продуктов риск“ и Комитета по финансов риск на УД за предприемане на коригиращи действия.

(2) Общата рискова експозиция на Фонда се изчислява един път дневно.

2. КРЕДИТЕН РИСК И РИСК НА НАСРЕЩНАТА СТРАНА

Чл. 17. Кредитен риск е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност.

Чл. 18. Клонът разглежда три основни вида кредитен риск:

1. Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки. Експозицията на Фонда към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни инструменти може да бъде намалена като се използва обезпечение, което трябва да бъде достатъчно ликвидно. Обезпечението е ликвидно, ако то може да бъде продадено на цена, която е близка до неговата оценка преди момента на извършване на продажбата.

2. Сетълмент риск е рискът, възникващ от възможността Фонда да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. УД измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

3. Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. УД извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- 3.1. Финансовите отчети на емитента;
- 3.2. Капиталовата структура на емитента;
- 3.3. Управлението и репутацията на емитента.

Чл. 19. (Изм. от 11.04.2022г.) Лимитите за сделки и нивата на риск, свързани с кредитния риск, се изготвят, променят при необходимост от служител „Риск“ на Клона и се предоставят за утвърждаване от Комитета по финансов риск на УД. Лимитите за сделки и нивата на риск, свързани с кредитния риск, се прилагат от „Портфолио мениджъра“ на Клона, като служител „Риск“ на Клона извършва мониторинг за тяхното спазване и докладва при несъответствия пред Комитета по финансов риск на УД.

Чл. 20. (1) Клонът прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна.

(2) Краткосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. текуща и последваща оценка на кредитния риск на насрещната страна по извънборсови сделки с деривати посредством качествен и количествен анализ на базата на финансовите отчети на контрагентите по извънборсови сделки, предоставеното обезпечение (в случай на наличие на такова), управлението и репутацията на съответния контрагент или използване на присъдения му външен кредитен рейтинг;

2. проследяване стойността и честотата на неприключилите сделки с даден контрагент;

3. ежедневен контрол на спазването на законовите и приетите вътрешни лимити за концентрация към кредитен риск;

4. постоянно наблюдение на развитието и взаимовръзките между пазарите и икономиката, което улеснява идентифицирането на потенциални рискове от

концентрации на кредитен риск (както на ниво група, така и на самостоятелна основа) и факторите, които ги предизвикват.

(3) Дългосрочната стратегия за управление на кредитния риск и риска на насрещната страна включва:

1. изграждане на адекватни системи за управление на информацията, които да позволяват идентифициране на концентрации на кредитен риск и риск на насрещната страна;

2. *(Изм. от 11.04.2022г.)* определяне на вътрешни лимити за концентрация на кредитен риск, в съответствие с инвестиционните цели и политика на Фонда, при необходимост и по преценка на служител „Риск“ на **Клона** и „Портфолио мениджъра“;

3. *(Изм. от 11.04.2022г.)* реструктуриране на портфейла на Фонда в случаите на установен риск от влошаване платежоспособността на даден контрагент или група контрагенти по извънборсови сделки с деривати, установена прекомерна концентрация на кредитен риск и др. Портфейлът на Фонда се реструктурира по предложение на служител „Риск“ на Клона, съгласувано с “Портфолио мениджъра”.

(4) В допълнение, с оглед на обстоятелството, че Фондът инвестира не по-малко от 85% от неговите активи в акции на Главния подфонд, последният ще измерва и управлява кредитния риск и риска на насрещната страна, свързан с неговите преки инвестиции. Съгласно съществуващото споразумение в съответствие с чл. 71, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ между Фонда, като захранваща колективна инвестиционна схема, и Главния подфонд, като главна колективна инвестиционна схема, Клонът, действайки за Фонда, разполага с достъп до информация за правилата и процеса на управление на риска, на който е изложен Главния подфонд.

3. ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Чл. 21. (1) Операционните рискове се могат да бъдат:

1. Вътрешни – свързани с организацията на работата на Управляващото дружество и/или Клона във връзка с управлението на Фонда.

2. Външни – свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Управляващото дружество и/или Клона във връзка с управлението на Фонда.

(2) Вътрешните операционни рискове се състоят без да се ограничават до:

1. Рискове свързани с персонал;

2. Технологичен риск.

(3) Външните операционни рискове се състоят без да се ограничават до:

1. Риск на обкръжаващата среда;

2. Риск от физическо вмешателство.

Чл. 22. (1) *(Изм. от 11.04.2022г.)* Оценката на операционните рискове, свързани с дейността на Фонда, се извършва веднъж годишно от служител „Риск“ на **Клона**.

(2) Рисковете свързани с дейността на Фонда се оценяват с една от следните оценки:

1. нисък – когато всички рискове са покрити с адекватни контролни процедури с висока ефективност и липсват или са налице незначителни отклонения;

2. среден – когато всички рискове са покрити в известна степен с контролни процедури с недостатъчна ефективност;

3. висок – когато не всички рискове са покрити с контролни процедури и/или процедурите на предварителния контрол липсват или не действат ефективно, в резултат на което е нарушено спазването на принципите за добро управление и прозрачност.

Чл. 23. Клонът приема и следи за изпълнението на конкретни методи по управление на основните компоненти на операционния риск, както следва:

1. Рискове свързани с персонала, това са рисковете от загуби, свързани с възможността от грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство.

Методи за управление на рисковете свързани с персонала:

- Ясно дефиниране на вътрешни правила относно правата и задълженията на служителите;
- Ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни на **Клона**;
- Регулярни обучения на персонала по теми свързани с:
 - финансова теория и практика;
 - управление на риска;
 - нормативната база, имаща отношение към дейността на УД, Клона и Фонда;
 - информационни технологии и сигурност;
 - други.
- Регулярни срещи между отделните отдели на **Клона** и УД за обмяна на опит, впечатления и препоръки, по отношение на източниците на риск и търсене на решения за управлението и минимизирането им;
- Ежегодни събеседвания и оценка на персонала;
- Поддържане на отворени, открити комуникации между различните отдели в **Клона**.

2. Технологичен риск, това са рисковете свързани със загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии – неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни.

Методи за управлението на технологичните рискове

- архивиране на информационната система на **Клона** и Фонда;
- Процедура за възстановяване на работоспособността на информационната система на **Клона** и Фонда;
- Организация и управление на достъпа на потребителите до информационната система на **Клона** и Фонда;
 - Дефиниране на различни класове информация съхранявана в УД и/или Клона;
 - Дефиниране на нива на достъп на служителите на **Клона** според длъжностната им характеристика.

3. Риск на обкръжаващата среда, това са рисковете свързани с възможните загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в която оперира УД и Клона – изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система.

Методи за управление на рисковете свързани с обкръжаващата среда:

- Поддържане на актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на УД, Клона и Фонда;
- Използване на външни консултанти и юридически кантори, в случай на необходимост, за имплементиране на нормативните изисквания спрямо дейността на УД и/или Клона във връзка с управлението на Фонда;
- Вземане на активно участие в публичните обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба, касаеща дейността на **Клона** във връзка с управлението на Фонда;

4. Риск от физическо и дигитално вмешателство – това са рисковете асоциирани със загуби, следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на Фонда – кражба, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система на УД и/или Клона (вкл. хакерска атака).

Методи за управление на риска от физическо и дигитално вмешателство:

- Осигуряване на охранителна фирма за осъществяване на 24-часово наблюдение и контрол на помещенията, в които се намират технологичните средства и архивите на УД и/или Клона във връзка с управлението на Фонда;
- Профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол;

- Разработване на процедура за евакуация на служителите, в случаите на непосредствено физическо вмешателство в дейността на Фонда;
- Процедура за докладване на инциденти;
- С цел обезпечаване на своята киберсигурност, Клонът има подписано споразумение (SLA – service level agreement) с Обединена българска банка АД.

Чл. 24. (1) Клонът прилага краткосрочна и дългосрочна стратегия за управление на операционния риск, свързан с осъществяването на дейността на Фонда.

(2) Дългосрочната стратегия предвижда следните принципи при развитието на управлението на операционния риск:

1. Идентифициране на основните рискови индикатори.
2. Създаване на карта на процесите в УД и Клона, както и правила за разпределението на задачите и отговорностите на отделите при всеки един от процесите.
3. Статистическо измерване на точките, в които са концентрирани най-много събития.
4. Усъвършенстване на организацията, създавайки ясни правила и инструкции за всеки един от процесите.
5. Изготвяне на стратегия за редуциране на риска, чрез сключване на застраховки и други механизми за прехвърляне на риска.
6. (Изм. от 11.04.2022г.) Сътрудничество на служител „Риск“ със служител „Нормативно съответствие“ на ниво **Клон** и на ниво УД.
7. Определяне на служителите, които ще са отговорни за следене на процесите, протичащи в отделите **Клона**, свързани с дейността на Фонда.

(3) Краткосрочната стратегия за управлението на операционния риск включва:

1. Основната цел на краткосрочната стратегия е определяне на насоките, които трябва да бъдат следвани за идентифициране, оценка, наблюдение, контрол и намаляване на операционния риск, свързан с дейността на Фонда, както и определяне на организационната структура в **Клона**, заета със създаването и практическото прилагане на системата за управление на операционния риск.

2. Идентифициране на операционния риск - за откриване и разграничаване на операционния риск от другите видове риск, **Клонът** използват подробен анализ на бизнес процесите в **Клона**, както и вътрешно за всеки отдел изследване, което представлява дейност по установяване на факти, спомагащи за разкриването, определянето и локализирането на източниците и концентрация на операционен риск в дейността на Фонда. Допуска се определени (малко на брой) рискове да не бъдат проследени (неидентифицирани). Поради тази причина се цели да се подобри своевременното установяване на неидентифицираните рискове във всеки отдел.

2.1 С цел по-точно разпределяне на операционните събития по рискови класове в зависимост от първопричината за тяхното възникване, в дейността на Фонда са идентифицирани, като потенциални четири основни рискови категории:

2.1.1 Рискове свързани с персонала - *Например*: грешки, недобронамереност, недостатъчна квалификация.

2.1.2 Технологичен риск - *Например*: неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни.

2.1.3 Риск на обкръжаващата среда *Например*: изменения в законодателството, политически изменения, изменения в данъчната система.

2.1.4 Риск от физическо и дигитално вмешателство – *Например*: грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система (вкл. хакерска атака), природни бедствия, пожар.

2.2 Бизнес процес - Една или няколко свързани помежду си процедури или операции, които съвместно реализират определена бизнес задача и реализирането им води до конкретни резултати. С оглед постигането на по-точни резултати в оценка на операционния риск са идентифицирани някои от следните бизнес процеси:

2.2.1 Управление на портфейли;

2.2.2 Координация и комуникация;

- 2.2.3 Организация и управление на продажбите и обслужване на клиенти;
- 2.2.4 Управление на риска;
- 2.2.5 Осъществяване на вътрешен контрол;
- 2.2.6 Счетоводство на Фонда;
- 2.2.7 Счетоводство на Клона;
- 2.2.8 Логистика;
- 2.2.9 Управление на човешките ресурси;
- 2.2.10 Управление на Клона;
- 2.2.11 Процес на регулативно и вътрешно групово отчитане, управленска информация;
- 2.2.12 Оценка на нетна стойност на активите (НСА) на Фонда.

3. (Изм. от 11.04.2022г.) Оценка на рисковете - чрез съпоставянето на идентифицираните рискове срещу бизнес процесите в една плоскост се отчита и влиянието им върху всеки вид осъществявана дейност в **Клона**. Така се определя и така наречената рискова зона, която е пресечната точка на риска с конкретната дейност. Там е съсредоточен операционният риск, който най-често подлежи на количествено измерване. Рискът се оценява от гледна точка на характеристиките – честота на възникване и степен на въздействие. Служителят „Риск” на Клона съдейства на служителите от различните направления на Клона, като им оказва методическа помощ в процеса на определяне на рисковите зони.

4. (Изм. от 11.04.2022г.) Наблюдение на рисковете - всички операционни събития, които носят ефективна загуба, както и такива с потенциална такава, надвишаваща праг, определен с процедура на УД, следва да се докладват на служител „Риск” на **Клона** от съответните направления и да се регистрират в базата данни.

5. (Изм. от 11.04.2022г.) Управление/Редуциране на риска – стратегията включва прилагането на правила уреждащи организационната структура и нивата на отговорност, както и политики по управление на рисковете, конкретизирани във вътрешните за УД и **Клона** документи. Служителят „Риск” на **Клона** може да извършва по-задълбочени анализи на рисковите фактори, както и да определя нови методи за управлението/редуцирането им.

4. ЛИКВИДЕН РИСК

Чл. 25. (1) Клонът анализира ликвидния риск на база исторически данни за входящи и изходящи парични потоци, свързани с дейността на Фонда.

(2) Този анализ служи за определяне на минималния праг от пари и парични еквиваленти в портфейла на Фонда.

(3) При управление на ликвидния риск **Клонът** се съобразява с политиката за обратно изкупуване, установена в Правилата и Проспекта на Фонда, с цел осигуряване спазването на изискванията на чл. 21 ЗДКИСДПКИ за изпълнение на задълженията по обратно изкупуване на дялове от Фонда, като при необходимост се провеждат стрес тестове, които позволяват да се оцени ликвидният риск на Фонда при извънредни обстоятелства.

(4) Фондът държи до 15% от активите си в допълнителни ликвидни активи по смисъла на чл. 38, ал. 4 от ЗДКИСДПКИ – парични средства на каса, и деривативни финансови инструменти, които се използват само за целите на хеджиране на риска и отговарят на условията по чл. 38, ал. 1, т. 7 и 8, чл. 42 и 43 от ЗДКИСДПКИ. В допълнение, Фондът поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дялове.

(5) Клонът управлява ликвидния риск съгласно Правила за поддържане и управление на ликвидността на Фонда. Правилата посочват принципите и методите на поддържане и управление на ликвидността на Фонда, както и правата и задълженията на лицата, отговорни за управлението, отчетността и вътрешния контрол върху ликвидността.

(6) (Нова 09.12.2022 г.) Клонът въвежда и прилага Политика за провеждане на стрес тестове за ликвидност на Фонда.

5. РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ

Чл. 26. (1) С оглед на обстоятелството, че Фондът е захранваща колективна инвестиционна схема по смисъла на чл. 67 от ЗДКИСДПКИ и инвестира, без да спазва разпоредбите на чл.4, ал.1, т.1, чл. 38, 45, 48 и чл. 49, ал. 2, т. 3 от ЗДКИСПКИ, най-малко 85% от активите си в акции на Главния подфонд, инвестиционната дейност на Фонда предполага концентрация на активите му в Главния подфонд. Доколкото дейността и инвестициите на Главния подфонд подлежат на законови и вътрешни инвестиционни ограничения, пряката концентрация на активите на Фонда се ползва от мерките за измерване и управление на риска от концентрация, приложени от Главния подфонд по отношението на структурата на неговите инвестиционни портфейли. Съгласно съществуващото споразумение в съответствие с чл.71, ал.1 от ЗДКИСДПКИ между Фонда, като захранваща колективна инвестиционна схема, и Главния подфонд, като главна колективна инвестиционна схема, Клонът, действайки за Фонда, разполага с достъп до информация за правилата и процеса на управление на риска, на който е изложен Главния подфонд.

(2) (отм. 28.07.2021г.)

(3) При изчисляване на рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна, се използва положителната пазарна стойност на извънборсово търгувания деривативен договор с тази насрещна страна. Позициите на Фонда в деривативни инструменти с една и съща насрещна страна могат да бъдат нетирани, ако **Клонът** може да гарантира прилагането на споразуменията за нетиране с насрещната страна от името на Фонда. Нетиране може да бъде извършено само на експозиции в извънборсово търгувани деривативни инструменти с една и съща насрещна страна. Не се разрешава нетиране с други експозиции на Фонда към същата насрещна страна.

(4) При изчисляване на рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна **Клонът** взема предвид ограниченията по тези правила, ако съществува обезпечение. Обезпечението може да бъде отразено по нетна стойност, ако **Клонът** може да гарантира прилагането на споразуменията за нетиране с тази насрещна страна от името на Фонда.

(5) **Клонът** изчислява ограниченията за концентрация на емитента по този член въз основа на базовата експозиция, възникнала чрез използването на деривативни финансови инструменти съгласно метода на поетите задължения.

(6) Съгласно чл. 50, ал. 2 и 3 от ЗДКИСДПКИ, някои от ограниченията по този член могат да не се прилагат в случаите, в които Фондът участва в преобразуване като приемащ фонд – в срок до 6 месеца от датата на вписване на сливането или вливането в съответния регистър.

(7) При нарушение на инвестиционните ограничения по този член по причини извън контрола на **Клона**, **Клонът** приоритетно, но не по-късно от 6 месеца от възникване на нарушението, чрез сделки за продажба привежда активите на Фонда в съответствие с инвестиционните ограничения, като отчита интересите на притежателите на дялове.

(8) В случаите по предходната алинея **Клонът** е длъжен в 7-дневен срок от извършване на нарушението да уведоми Комисията за финансов надзор, като предостави информация за причините за възникването му и за предприетите мерки за отстраняването му.

Чл. 27. (1) **Клонът** във връзка с всички рискове на които е изложен Фонда предприема следните действия:

1. установява адекватно документирани организационни мерки, процеси и техники за измерване на рисковете, които гарантират, че рисковете, свързани с всяка позиция и нейното влияние върху общия рисков профил, са правилно измерени въз основа на точни и надеждни данни;

2. извършва при необходимост периодични бек тестове за преглед на валидността на мерките за измерване на риска, които включват прогнози и оценки, базирани на модел;

3. извършва при необходимост периодични стрес тестове и сценарийни анализи, с цел подготовка за извършване на действия в случай на настъпване на рисковете, възникващи от потенциални промени в пазарните условия, които може да повлияят неблагоприятно на Фонда.

4. установява, прилага и поддържа документирана система, представляваща система от вътрешни рискови ограничителни прагове за Фонда, която:

4.1. осигурява съответствие с рисковия профил на Фонда;

4.2. указва мерките, прилагани за управление и контрол на съответните рискове за Фонда, отчитайки всички съществени рискове, определени съгласно настоящите Правила;

5. гарантира, че текущото равнище на риск на Фонда отговаря на нивото, определено от системата за вътрешните рискови лимити по т. 4;

6. установява, прилага и поддържа подходящи процедури, които осигуряват предприемането на навременни коригиращи действия в най-добрия интерес на притежателите на дялове, в случай на настъпване на предвиждани/предвидими нарушения на системата за вътрешните рискови лимити по т. 4.

(2) (Отм. от 09.12.2022 г.)

(3) (Изм. от 11.04.2022г., отм. от 09.12.2022 г.)

(4) **Клонът** прилага вътрешно рискови ограничителни прагове спрямо Фонда, определени от Комитета по финансов риск (Financial Risk Committee) на УД. С настоящите Правила съгласно чл. 37, ал. 1, т. 3 от Наредба № 44 се установяват вътрешно рискови ограничителни прагове, които са на ниво 99.99% от ограниченията по тези правила.

(5) (Нова от 06.01.2023 г.) Всяко преминаване на праговете по ал. 4 се документира от служител „Риск“ на Клона и се докладва на Комитета по финансов риск на УД най-малко веднъж месечно.

6. РИСКОВЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТТА (НОВ 09.12.2022 г.)

Чл. 27а. (Нов 09.12.2022 г.) Степента, в която захранващата колективна инвестиционна схема е изложена на рисковете за устойчивост, които могат да бъдат съществени за нея, се оценява на ниво съответен Главен подфонд съобразно вътрешните правила за управление на риска на управляващото дружество.

V. НАБЛЮДЕНИЕ И ПЕРИОДИЧНА ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ НА ВЪТРЕШНИТЕ ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 28. **Клонът** задължително оценява рисковете, свързани с портфейла на Фонда, използвайки данни за фиксиран период време (напр. месец, година и т.н.) като актуализира входящите данни на дневна база.

Чл. 29. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Риск“ си сътрудничи тясно със служител „Нормативно съответствие“ на **Клона** и „Правния съветник“ на **Клона**. Това сътрудничество включва следните неизчерпателно изброени дейности:

1. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Нормативно съответствие“ на **Клона** информира служител „Риск“ на **Клона** за промени в нормативната уредба;

2. (Изм. от 11.04.2022г.) „Правният съветник“ на **Клона** уведомява служителя „Риск“ на **Клона** за решения на Висшето ръководство на **Клона**, които засягат дейността му;

3. (Изм. от 11.04.2022г.) Всеки служител на **Клона** уведомява незабавно служителя „Риск“ на **Клона**, служителя „Нормативно съответствие“ на **Клона** и ресорния служител на **Клона** за установени злоупотреби, измами, грешки и/или неточности, с цел управление на операционния риск;

4. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Нормативно съответствие“ на **Клона** съдейства, като дава мнение за съответствието с нормативните актове на предложените от служител „Риск“ на **Клона** изменения и/или допълнения в настоящите Правила;

5. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Риск“ на **Клона** уведомява Висшето ръководство на **Клона** за установени нередности, грешки, измами и злоупотреби с цел предприемане на необходимите действия за предотвратяване и/или отстраняване на негативните последици от тях.

6. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Нормативно съответствие“ на **Клона** извършва веднъж годишно проверка на процеса по управление и измерване на риска, която включва най-малко проверка на:

а) пълнотата на документацията, свързана с правилата по управление на риска и организацията на звеното за контрол на риска;

б) отчитането на оценките на риска в ежедневното управление на риска и целостта на управленската информационна система;

в) процеса на одобрение на методите и системите за оценка на риска;

г) обхвата на основните рискове и утвърждаване на всички съществени промени в процеса на измерване на риска;

д) точността и пълнотата на данните за позициите, точността и уместността на допусканията за волатилност и корелация, както и точността на оценката и изчисленията за чувствителност към риск;

е) съвместимостта, навременността и надеждността на източниците на данни, включително независимостта на информационните източници;

ж) резултатите от тестовете за валидност и точност на използваните методи.

7. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Нормативно съответствие“ на **Клона** проверява и оценява адекватността и ефективността на приетите от **Клона** мерки, политики и процедури за установяване на всеки риск от неспазване на задълженията на **Клона** и служителите му съгласно ЗДКИСДПКИ и нормативните актове по прилагането му, както и свързаните с това рискове, както и на предприетите действия за отстраняване на всички пропуски при спазването на задълженията от страна на **Клона**.

8. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Нормативно съответствие“ на **Клона** докладва незабавно в писмена форма на Висшето ръководство на **Клона** при откриване на грешки, нередности, неправилна употреба, измами или злоупотреба във връзка с дейността на Фонда.

9. (Отм. от 11.04.2022г.)

10. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Нормативно съответствие“ на **Клона** изготвя и представя на Висшето ръководство за одобрение, до 10-о число на месеца, следващ отчетната година, годишен доклад за дейността си за посочения период. В доклада по изречение първо се посочва оценка за спазването на нормативните изисквания и вътрешните актове, регулиращи дейността на **Клона**, като конкретно се посочва дали са били предприети подходящи коригиращи мерки, в случай на констатирани пропуски.

VI. ВИДОВЕ ДЕРИВАТИВНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ. ВИДОВЕ РИСКОВЕ

Чл. 30. (1) Клонът сключва сделки с деривативни инструменти от името и за сметка на Фонда единствено с цел хеджиране на рискове.

(2) (Изм. от 09.12.2022 г.) Клонът сключва от името и за сметка на Фонда само деривативни договори с предмет:

1. деривативни финансови инструменти, включително еквивалентни на тях инструменти, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане, търгувани на регулирани пазари по чл. 38, ал. 1, т. 1 - 3 от ЗДКИСДПКИ; и/или

2. деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, при условие че:

а) базовите им активи са ценни книжа, финансови индекси, лихвени проценти, валута или валутни курсове, в които Фондът може да инвестира съгласно инвестиционната си политика, определена в Проспекта и Правилата на Фонда;

б) насрещната страна по сделката с тези деривативни финансови инструменти е институция - предмет на пруденциален надзор и отговаря на изисквания, одобрени от Комисията за финансов надзор;

в) (Изм. от 09.12.2022 г.) са обект на надеждна и подлежаща на проверка ежедневна оценка и във всеки момент по инициатива на **Клона**, от името и за сметка на Фонда, могат да бъдат продадени, ликвидирани или закрити чрез офсетова сделка по справедлива стойност.

Чл. 31. Клонът може да инвестира от името и за сметка на Фонда до 15% от активите му във финансови деривативни инструменти, които отговарят на изискванията на чл. 38, ал. 1, т. 7 и 8, и чл. 42 и 43 от ЗДКИСДПКИ, включително, но не само лихвени фючърси, фючърси върху лихвени индекси, фючърси върху облигации, валутни фючърси, фючърси върху акции и др.

Чл. 32. (1) Основните рискове по посочените в чл. 31 деривативни финансови инструменти са свързани с рисковете, характерни за базовите инструменти, въз основа на които са конструирани. Основните рискове, характерни за посочените деривативни инструменти, са следните:

1. **Пазарен риск** – рискът от промяна в стойността на деривативните инструменти в резултат на промяна в лихвените проценти, цените на ценните книги, стойностите на индексите или валутните курсове, служещи като базови инструменти, въз основа на които са конструирани. Основните видове пазарен риск, характерни за посочените деривативни финансови инструменти са ценовият, лихвеният и валутният, описани в Раздел III от настоящите Правила. Пазарният риск на хеджиращите инструменти се разглежда в съвкупност с риска на хеджираната позиция в портфейла. Определянето на пазарния риск на хеджиращите инструменти се прави във връзка със структурирането на хеджиращите сделки и поддържане на ефективен хедж.

2. **Кредитен риск на насрещната страна** – рискът от загуби, който възниква поради невъзможност на длъжника да изпълни задълженията си по сключения договор. Този риск е значително по-висок при извънборсовите деривати (OTC Derivatives), тъй като сетълмента по сделката се урежда директно с насрещната страна. Значително по-нисък е кредитният риск при борсовите контракти, тъй като клиринговата къща играе ролята на насрещна страна по сделката, а контрагентите са задължени да поддържат минимално-изискуеми средства по маржин сметка в клиринговата къща, гарантиращи извършването на дължимото плащане.

3. **Сетълмент риск** – кредитният риск, който носят контрагентите по сделката през периода на сетълмента. Този риск е значително по-висок при търговията с инструменти на извънборсовите пазари. С цел намаляване му, страните по сделката могат да сключат двустранно споразумение за нетиране, което позволява нетиране на плащанията, без да се извършва реална покупко-продажба на базовите инструменти.

4. **Ликвиден риск** - риск от загуби, поради невъзможност Фондът да заеме или да прекрати дадена позиция в случай на неблагоприятни и неочаквани пазарни изменения, без това да окаже съществено негативно влияние върху стойността на деривативния инструмент. Деривативните договори, сключени на извънборсов пазар (OTC пазар) са значително по-нисколиквидни от борсовите деривативни инструменти.

5. **Базисен риск при фючърсни договори** – вероятност за разширяване на спреда между пазарната и фючърсната цена на базовия инструмент, която възниква в случаите, когато характеристиките на хеджиращия инструмент се различават от тези на позицията, която се хеджира.

6. **Риск на лостовия ефект (ливъридж)** – Възможността за ливъридж или финансиране на определен процент от инвестицията със заемни средства, поражда риск от загуба на сума, надхвърляща инвестицията в съответния деривативен инструмент.

(2) Общата рискова експозиция на Фонда, възникваща в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти **следва да не надвишава нетната стойност на активите на Фонда**. За тази цел Клонът, действащ за сметка на Фонда, изчислява общата рискова експозиция на Фонда, като комбинира собствената на Фонда пряка рискова експозиция към деривативни финансови инструменти или с действителната рискова експозиция към деривативни финансови инструменти на Главния подфонд, пропорционално на размера на инвестицията му в Главния подфонд, или с максималната обща експозиция на Главния подфонд към деривативни финансови инструменти, предвидена в неговите учредителни актове, пропорционално на размера на инвестицията му в Главния подфонд.

(3) Общата рискова експозиция за основните видове деривативни финансови инструменти се определя въз основа на пазарната и справедлива цена на деривативните инструменти, отчитайки текущата стойност на базовите активи, рискът на насрещната

страна по сделката, показателите за бъдещи пазарни изменения и времето, необходимо за ликвидиране на позициите.

(4) **Клонът** прилага метода на поетите задължения последователно към всички позиции в деривативни финансови инструменти.

(5) При прилагането на метода на поетите задължения за изчисляване на общата рискова експозиция на Фонда стойността на всяка позиция в деривативен финансов инструмент се приравнява на пазарната стойност на еквивалентна позиция в базовия актив на този деривативен инструмент. Изчисленията за съответните деривативни инструменти се извършват по следния начин:

1. фючърси:

а) фючърси върху лихвени индекси – пазарна стойност на базовия актив, т.е. – брой на контрактите \times номинал \times нивото на индекса;

б) фючърси върху облигации - пазарна стойност на базовия актив, т.е. – брой на контрактите \times номинал \times пазарна цена на "cheapest-to-deliver" облигация претеглена с фактора на конверсия;

в) лихвени фючърси - брой контракти \times номинал;

г) валутни фючърси – брой контракти \times номинал;

д) фючърси върху акции – брой контракти \times множител \times пазарна цена на базовата акция.

(6) Определянето на общата рискова експозиция включва:

1. Изчисляване на експозицията, възникнала от всеки отделен деривативен инструмент.

2. Идентифициране на споразуменията за нетиране или хеджиране. За всяко нетиране или хеджиране се изчислява нетна експозиция както следва:

а) брутната експозиция е равна на сумата от експозициите към отделните финансови деривативни инструменти след отчитане на нетирането;

б) ако споразумението за нетиране или хеджиране се отнася за позиции в ценни книжа, пазарната стойност на ценните книжа може да се използва за нетиране на брутната експозиция;

в) абсолютната стойност на резултата от калкулацията е равна на нетната експозиция.

3. Общата рискова експозиция е равна на сумата от:

а) абсолютната стойност на експозицията по всеки отделен деривативен инструмент, неучастващ в нетираци или хеджиращи споразумения;

б) абсолютната стойност на нетната експозиция, получена след отчитане на нетиращите и хеджиращите споразумения.

(7) При изчисляване на общата рискова експозиция на Фонда, **Клонът** може да вземе предвид споразумения за нетиране и хеджиране, ако тези споразумения не пренебрегват очевидни и съществени рискове и водят до явно намаляване на рисковата експозиция.

(8) Нетиране може да се извърши между: деривативни финансови инструменти конструирани върху един и същ базов инструмент, независимо от датата на техния падеж; позиции в ценни книжа (акции, облигации и др.) и деривативни финансови инструменти с базов актив съответните ценни книжа.

(9) За да се възползва от възможността за намаляване на общата си рискова експозиция, **Клонът** следва да докаже, че цената на хеджирания и хеджиращия инструмент винаги се движат в противоположна посока и демонстрират силна отрицателна корелация, независимо от пазарните условия.

(10) Ако използването на деривативни финансови инструменти не създава допълнителен риск за Фонда, базовата експозиция не се включва в изчисляването на задължението.

(11) При използване на метода на поетите задължения споразуменията за временно заемане на средства, сключени от името и за сметка на Фонда, съгласно чл. 27 ЗДКИСДПКИ не се включват при изчисляването на общата рискова експозиция.

(12) Методи за оценка на рисковете, свързани с инвестиции в деривативни финансови инструменти:

1. **Пазарен риск** – лихвеният, валутният и ценовият риск на базовите инструменти се измерват въз основа на описаните в Раздел IV количествени методи.

2. **Базисен риск** – експозицията към базисен риск се измерва чрез разликата между текущата стойност на базовия актив и договорената му фючърсна цена.

3. **Кредитен риск на насрещната страна** – измерва се чрез пазарната стойност на вземането от съответния контрагент.

4. **Сетълмент риск** – измерва се чрез пазарната стойност, предмет на сетълмент по сделката.

5. **Риск на лостовия ефект** – измерва се с пазарната стойност на % ливъридж, договорен по сделката.

6. **Ликвиден риск** – измерва се чрез следната методика:

$$\text{Max loss} = W \times S \times 1/2, \text{ където}$$

W е пазарната стойност на деривативния инструмент,

S е спредът между цена продава и купува, разделен на средната цена

$$S = \frac{P(ask) - P(bid)}{P(mid)}$$

(13) Общата стойност на експозицията на Фонда, свързана с деривативни финансови инструменти, не може да бъде по-голяма от нетната стойност на активите му.

За целите на настоящата алинея рисковете свързани с експозицията в деривативни финансови инструменти, се изчисляват като се вземат предвид текущата стойност на базовите активи, рискът на насрещната страна по сделката с деривативния финансов инструмент, бъдещите колебания на пазара, както и необходимият период от време за закриване на позицията.

Чл. 33. (1) При хеджиране на активите на Фонда с деривативни финансови инструменти **Клонът** се съобразява с ограничението, че стойността на базовия актив на всяка отделна хеджираща позиция не може да превишава стойността на актива към момента на сключване на сделката, който Фондът притежава в портфейла си.

(2) Размерът на позициите в деривативни финансови инструменти, в които **Клонът** инвестира за сметка на Фонда с цел управление на риска зависят от ефективността на хеджирането.

(3) Размерът на позицията в деривативни инструменти се определя от следните основни принципи:

1. Основен фактор, който определя ефективността на хеджиращите сделки е избора на хеджиращ инструмент с базов актив или активи, които осигуряват най-добра корелация между цената на хеджиращия инструмент и цената, която стои в основата на съответния риск, който се хеджира.

2. Хеджирането се счита за високоефективно, ако в началото и по време на неговото съществуване се очаква измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджирания актив да бъдат почти напълно компенсирани посредством измененията в справедливата стойност и паричните потоци на хеджиращия инструмент, а конкретните резултати са в рамките на 80-125%.

Чл. 34. (1) **Клонът**, действащ за сметка на Фонда, води и съхранява отчетна информация по видове хеджиращи сделки и представя в Комисия за финансов надзор информацията по чл. 60, ал. 1, т. 3 от ЗДКИСДПКИ.

(2) При управление на активите на Фонда, **Клонът** ежедневно следи и оценява ефективността на хеджирането, като прилага принципите на МСФО 9.

VII. СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 35. Основна цел на счетоводните процедури е адекватното събиране, обработване и представяне на достоверна, систематизирана и навременна информация за степента на риск, на която е изложен Фонда.

Чл. 36. Своевременното и вярно представяне на информацията за степента на изложеност на риск пред Висшето ръководство на **Клона** е предпоставка за недопускане на концентрация на рисковете и понасяне на финансови загуби.

Чл. 37. Счетоводните процедури трябва да осигуряват всеобхватност на стопанските процеси, като по този начин се минимизира рискът от загуба и изкривяване на информацията за моментното състояние на Фонда.

Чл. 38. Счетоводните процедури трябва да осигуряват подходящо структуриране на финансово-счетоводната информация за целите на управление на рисковете от УД. Това се постига чрез детайлизиране и адекватно групиране на информацията от първичните счетоводни документи, на базата на индивидуалния сметкоплан и специализирано програмно осигуряване.

Чл. 39. За осъществяване на целите, стоящи пред счетоводните процедури за управление на рисковете е необходимо съгласуваност с всички отдели в **Клона**.

Чл. 40. Предпоставките за правилното функциониране на счетоводните процедури са следните:

1. Спазване на счетоводната политика, изработена в съответствие с Международните счетоводни стандарти и Международните стандарти за финансово отчитане;
2. Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;
3. Осигуряване на необходимия информационен поток към счетоводния отдел;
4. Навременност на подаваната към счетоводния отдел информация;
5. Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;
6. *(Изм. от 11.04.2022г.)* Активно взаимодействие със служител „Риск” и другите служители на **Клона** за получаване на вярна и навременна информация за степента на изложеност на риск;
7. Наличие на програмни продукти, целящи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране;
8. Организационна структура на счетоводния отдел в съответствие с нуждите на **Клона**, при ясно определени права, отговорности и нива на достъп до информацията;
9. Ежедневно осчетоводяване на всички операции, както и преценка на ценните книжа в портфейла на Фонда, съобразно нормативните изисквания и възприетата счетоводна политика;
10. Ежедневно изготвяне на баланс и оборотна ведомост и активно участие при изготвяне на ежедневните справки;
11. Предвиждане на коригиращи действия при допускане на грешки от различно естество в счетоводния отдел;
12. Възможност за контрол на дейността от висшето ръководство на **Клона**;
13. Надеждно съхраняване на трайни носители на информация.

Чл. 41. **Клонът** определя източниците на ценова информация, данните, от които ще се ползват за ежедневна и/или ежемесечна преценка на позициите на Фонда, както и отговорните за това служители.

Чл. 42. Източници на ценова информация за Главния подфонд са данните за нетна стойност на активите, емисионна стойност и цена за обратно изкупуване на Главния подфонд, както и други финансови данни и финансови отчети на Главния фонд чадър и Главния подфонд, публикувани от банката-депозитар на Главния подфонд и/или

Управляващото дружество. В случай на закъснение при публикуване и/или предаване на информацията относно НСА за акция на Главния подфонд, източник на ценова информация са последно публикуваните на адрес <https://www.kbc.be/retail/en/legal-information/investment-legal-documents.html?zone=breadcrumb> данни за НСА за акция от Главния подфонд.

Чл. 43. Източници на котировки могат да бъдат признати световни информационни агенции като REUTERS, BLOOMBERG и т.н.

Чл. 44. За всяка от позициите във финансови инструменти, които нямат текущи котировки за цени, се определя метод за пресмятане на справедливата ѝ цена, като този метод се следва последователно. Отговорните за изчисляването на справедливите цени лица, трябва да могат да дават разяснения по kalkulациите и периодично да проверяват пригодността и адекватността на използваните методи.

Чл. 45. Клонът следва да делегира отговорности на служители, които да следят за отклоненията в сетълмента по сделките с финансови инструменти.

VIII. АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ

Чл. 46. (1) Административни процедури, необходими за осъществяване на дейността на Клона са:

1. Настоящите Правила, които се приемат, изменят и допълват от Съвета на директорите на УД, включително от негови отговорни комитети, и влизат в сила след одобрение от Заместник-председателя на Комисия за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“;
2. Наличие на система за осъществяване на контрол, съгласно вътрешната организация на УД и Клона;
3. Поредица от действия на служители, във връзка с осъществяване на дейността на УД, съобразно издадения му лиценз, и на Клона;
4. Упълномощаване на служители за потвърждаване и подписване на документи в рамките на дейността на УД и Клона:
 - 4.1. Упълномощаване на служители за потвърждаване и подписване на документи се извършва със съответните пълномощни, като се упоменават правата, с които всеки служител разполага;
 - 4.2. При упълномощаване на служители за потвърждаване и подписване на документи в рамките на дейността на УД и Клона следва да се съблюдава спазването на принципа на „четирите очи“ за проверка на първичните и последващи документи;
 - 4.3. При промяна на представителната власт на служителите, надлежно се уведомяват институциите и лицата, пред които пълномощните са били представени.
5. Процедура за създаване, функциониране и управление на данните и документите в УД и в Клона, включително тяхното архивиране:
 - 5.1. Документите се създават от служители от отдела, в чиято компетентност е тяхното създаване;
 - 5.2. Документооборотът се извършва в съответствие с вътрешните правила на УД и Клона;
 - 5.3. Поддържа се документация и се води архив, съгласно изискванията на Наредба № 44, които са приложими спрямо дейността на Клона по управление на Фонда.
6. Администриране и управление на информационната система – извършва се от Клона или външни за него контрагенти;
7. Правила и отговорни служители за уведомяване на Комисията за финансов надзор относно дейността на УД и Клона.

(2) Административните процедури по ал. 1 се съдържат в нормативен акт, други вътрешни правила на УД и/или **Клона** или се разработват в отделен вътрешен документ.

(3) Вътрешните правила на УД и/или **Клона** трябва да съдържат и осигуряват:

1. идентифициране, събиране и разпространяване в подходяща форма и срокове на надеждна и достоверна информация, която позволява на всяко лице в УД и **Клона** да поеме определена отговорност;
2. ефективна комуникация по хоризонтална и вертикална линия и на всички йерархични нива на УД и на **Клона**;
3. политики и процедури за разрешаване и одобряване;
4. политики и процедури за разделяне на отговорностите по начин, който не позволява един служител едновременно да носи отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол на сделките;
5. политики и процедури за достъп до информацията;
6. правила за управление на човешките ресурси.

(4) (Изм. от 11.04.2022г.) С оглед разпределението на функциите между различните служители на **Клона**, и при спазване на изискването за разделяне на отговорностите съгласно ал. 3, т. 4, следва да са изготвени и да се спазват длъжностни характеристики за всяка заемана длъжност в **Клона**, в които се определят изискванията към лицата за назначаването им на съответната длъжност и кръга от задължения, които им се възлагат.

Чл. 47. Във вътрешни процедури на УД и на **Клона** се регламентират случаите на конфиденциалност при работа с вътрешна информация, както и нормите за поведение на служителите по отношение на клиентите на **Клона**, в случаи, когато услугата, искана от клиент, се отнася до инвестиция, информацията за която не е публично достояние.

Чл. 48. (Изм. от 11.04.2022г.) Служителят „Риск“ на **Клона** изготвя и предоставя на Висшето ръководство на **Клона** доклад за дейността си веднъж годишно, до 31 януари.

Чл. 49. (1) Отчитане на настъпили инциденти – отчитането на настъпили инциденти цели:

1. Да спомага за формирането на информационна база за загуби, предизвикани от операционни инциденти.
2. Да спомага за увеличаване на риск културата, съответно подобряване на процеса по управление на риска и възможностите за ограничаване чрез подобряване на информацията за действителната цена на операционния риск.
3. Периодично да измерва стойността на възникващите вследствие операционен риск инциденти, осигурявайки по-добра възможност на мениджмънта за ограничаване на разходите.
4. Да подобри възможността за реагиране при значителни операционни инциденти
5. Да приведе в съответствия изискванията на нормативната уредба на ниво функционална единица.
6. Да създаде изцяло синхронизирана процедура за събиране на данни и отчитане, както и избягване на дублиране на информация и празноти.

(2) Политиката по управление на риска изисква незабавно отчитане инциденти, които са: значими; имат заплашителен характер; имат отношение към репутацията; имат незаконно или осквернително действие.

(3) С цел повишаване културата по управление на рискови ситуации и оценка на адекватността и ефективността на предприеманите мерки, **Клонът**, действайки за сметка на Фонда, следва да изготви и поддържа дневник на регистрирани инциденти, който да съдържа описание на събитието, местоположение на възникването му, дата на възникване, лице/а, регистрирало/и инцидента, както и отговорно/и лице/а и изпълнени задачи.

Чл. 50. (1) **Клонът** извършва оценка, контрол и преглед на системата за управление на риска веднъж годишно. Периодът обхваща текущата финансова година.

(2) Въз основа на извършената проверка по ал. 1 по-горе и при необходимост от внасяне на промени в Правилата, Съветът на директорите на УД, включително чрез Висшето ръководство на **Клона** или своите отговорни комитети, приема промени в Правилата, които се внасят в КФН за одобрение по реда на чл. 18, ал. 1 и 2 ЗДКИСДПКИ в срок не по-късно от 7 дни след датата на приемането им.

Чл. 51. (1) Клонът, действайки от името и за сметка на Фонда, разкрива публично най-малко веднъж годишно информация със следното съдържание:

1. информация относно целите и политиката във връзка с управлението на рисковете поотделно за всеки риск, която включва:

а) политики и процедури за управление на различните видове риск;

б) структурата и организацията на звеното за управление на риска;

в) обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска;

г) политиките за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска;

2. информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване.

(2) Информацията по ал. 1 се разпространява чрез интернет страницата на Клона в срок до един месец от извършване на прегледа по чл. 50.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите Правила са приети с Решение на Изпълнителния комитет на Управляващото дружество, взето на заседание и отразено в Протокол от 25.05.2021 година, изменени с решение на Висшето ръководство на „Кей Би Си Асет Мениджмънт Н.В. – клон“, България на 28.07.2021г., съгласно указания на КФН с писмо РГ-08-54-16/27.07.2021г., изменени с решение на Висшето ръководство на Клона от 11.04.2022г. Настоящите правила са изменени с решение на Висшето ръководство на Клона от 09.12.2022г. и на 06.01.2023 г., като влизат в сила след получаване на одобрение от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

§ 2. При противоречие между настоящите Правила и нормативен акт, се прилагат разпоредбите на нормативния акт без да е необходимо незабавното изменение на Правилата, освен ако нормативния акт изрично не предвижда това.

§ 3. (Нов от 11.04.2022г.) „Висше ръководство“, по смисъла на §1, т.2 от Допълнителните разпоредби на Наредба № 44, на Клона за целите на тези Правила са Управителят и Заместник управителят (по пълномощно) на Клона.